

ОГРОМАН УСПЕХ НАМЕНСКЕ НА САЈМУ У АБУ ДАБИЈУ

Боль од Југославије

■ Први пут у историји представљени у отаџбини пројектовани турбомлазни и турбопроп мотори за беспилотне летелице, крстареће ракете и хеликоптере

Српска наменска индустрија успешно се представља на Међународном сајму наоружања и војне опреме IDEX 2021 у Абу Дабију, а у извозничке аудите уврстила се и компанија Green Power

Turbine Systems - GPTS, у сарадњи са фирмом EDePro. Ова компанија у првом наступу на највећем близкосајму наоружања премијерно је показала своје нове пројекте турбомлазног и турбопроп мотора.

Реч је о успеху који већ превазилази оне које је постигала у свету веома успешна наменска индустрија СФРЈ, јер иако су се у Југославији производили авиони и хеликоптери, ипак су мотори куповани у иностранству.

Угледни ваздухопловни портал Танго сикс са лица места пренео је атмосферу

са сајма на ком се уговарају или започињу послови вредни десетине милијарди долара. Представници GPTS за Танго сикс истакли су да је премијером

ме уз раме са тек неколицином светских производа.

Турбомлазни мотори користе се за погон дронова и крстарећих ракета, док турбопроп има главну

која производи турбомоторе сопственим оригиналним дизајном, а GPTS је управо то постигао.

Притом, реч је о не прекидном процесу увођења побољшања, будући да је турбопроп мотор TPE 200 настао развојем TSE 200. А

БИЋЕ ПОСЛА И ЗА СРПСКУ Заједно у извоз

Крајем прошле године директори компаније Технички ремонт Братунац (ТРБ) Марко Мркајић и Green power turbine systems Слободан Петковић потписали су уговор о сарадњи на заједничким пројектима и наступима на трећим тржиштима.

Овим уговором одлична пословна сарадња две извозно оријентисане компаније наменске индустрије је конкретизована и обухвата заједничке пројекте. Први заједнички посао биће реализован у новом погону ТРБ-а у Братунцу, који ради пуним капацитетом. За ТРБ овај уговор је

употребу код беспилотних летелица и хеликоптера.

Изузев пет најјачих светских сила не постоји држава

значајан јер је први са неком компанијом из Србије. Тако Green power turbine systems више неће бити

само купац производа ТРБ-а, него и партнер на трећим тржиштима, као и на будућим сајмовима.

САРАДЊА: Марко Мркајић и Слободан Петковић

Datum: 24.02.2021
Medij: Vesti - Frankfurtske vesti
Rubrika: u žiji
Autori: Redakcija
Teme: Ministarstvo odbrane

Naslov: Bolji od Jugoslavije

Наромена:
Površina: 1140
Tiraž: 0

Strana: 2,3

ИНОВАЦИЈА МЛАДОГ ИНЖЕЊЕРА ПРИВУКЛА ПАЖЊУ ВОЈНОГ ВРХА

Први лет за понос

Нове успехе ваздухопловне индустрије надопуњује и беспилотна летелица NT161 компаније Composite Technology Team (CTT) из Београда, која је овог месеца успешно извела први лет на спортском аеродрому Лисцији Јарак код Гадинске Скеле.

Главни пројектант и оснивач ове компаније, ваздухопловни инжењер Петар Матуновић, за Танго сикс испричава је да је још као студент НТ150. Потом је неколико година занат калио у пројектном бироу Морсон као ваздухопловни инжењер на пројектима највећих светских производијача авиона као што су Ербас, Бомбардије и Аленија.

Матуновић је замислио неколико других пројекта. Тако је на другом Ваздухопловном самиту Југословачке Европе у организацији Танго сикс инвентса представио две летелице. Објашњава да је његов садашњи пројекат NT161 беспилотни систем тактичког тип-

СВЕТСКО ЗНАЊЕ:
Петар Матуновић

Споразуми за напредак

Министар одбране Небојша Стефановић посетио је сајам у Абу Дабију на ком учествује читав низ предузета српске науменске индустрије.

- Добра је прилика за наше вредне људе и фабрике да представе своје производе, укључујући и све оно што је усвојено у наоружање Војске Србије, као и неке нове пројекти сложених борбених система. Током сајма састаћу се с министрима одбране других земаља да чујем шта можемо да радимо на склапању нових споразума којима ће наша земља да напредује - поручио је министар Стефановић.

Клици за Танго сикс, повећањем дometа бомбе стандардног калибра од 5 инча (128 милиметара) повећава се и ефекат дејства, смањујући утицај на лансирну платформу, повећава безбедност и смањују губиди посада. PGB-128 није само планирајућа већ и управљана бомба, што јој омогућује да бојева глава дође до циља под оптималним углом. Бојева глава бомбе у основној верзији је разорно-распрскавајућа са радијусом убојног дејства од 25 метара.

Инжењер компаније EDePro-а ре-

представљена је и породица турбомлазних мотора TJE 200 и TJE 45. Осим тога, представљена је и еволуција планирајуће навођене бомбе PGM-128 компаније EDePro која има побољшану аеродинамику. Портал Танго сикс најави да је реч о првом пројекту овакве врсте навођеног убојног средства у Србији, а основна идеја применеог концепта је пре свега продужење дometа, било да се лансира са земље или из ваздуха.

Како су из EDePro-а ре-

представљена је и породица турбомлазних мотора TJE 200 и TJE 45. Осим тога, представљена је и еволуција планирајуће навођене бомбе PGM-128 компаније EDePro која има побољшану аеродинамику. Портал Танго сикс најави да је реч о првом пројекту овакве врсте навођеног убојног средства у Србији, а основна идеја применеог концепта је пре свега продужење дometа, било да се лансира са земље или из ваздуха.

Како су из EDePro-а ре-

представљена је и породица турбомлазних мотора TJE 200 и TJE 45. Осим тога, представљена је и еволуција планирајуће навођене бомбе PGM-128 компаније EDePro која има побољшану аеродинамику. Портал Танго сикс најави да је реч о првом пројекту овакве врсте навођеног убојног средства у Србији, а основна идеја применеог концепта је пре свега продужење дometа, било да се лансира са земље или из ваздуха.

Горан Мемон раније је објаснио да се на бомбу може уградити оптоелектронски подсистем, па терминални систем за навођење који може бити на бази инфрацрвеног спектра или полуактивно ласерски. То такође значајно повећава прецизност, а овај пројектил лансира се са средњих висина, од пет до седам хиљада метара са дometom од преко 20 km.

E. B.

Горан Мемон раније је објаснио да се на бомбу може уградити оптоелектронски подсистем, па терминални систем за навођење који може бити на бази инфрацрвеног спектра или полуактивно ласерски. То такође значајно повећава прецизност, а овај пројектил лансира се са средњих висина, од пет до седам хиљада метара са дometom од преко 20 km.

Максимална полетна маса летелице је само 85 килограма захваљујући напредној аеродинамици. На пробним летовима показане су изузетне перформансе у погледу брзине, стабилности, као и одазива на команде. Лети од четири до шест часова.

- NT161 израђена је од композитних материјала у чему је наш тим веома искусан, па смо добили изванредан однос масе и чврстине летелице.

Та технологија производње развијена је у нашој компанији - каже нам Матуновић.

Матуновићев пројекат делом је финансирао и Фонд за иновациону дејатност Србије. Он каже да је летелица привукла пажњу политичког и војног врха што му је дало додатну наду да би неки од његових пројеката могао добити и до серијске производње:

- Надамо да ћemo бити у прилици да остваримо и друге снове као што су израда беспилотне летелице NT155 и псеудосателита PUPIN - каже Матуновић.